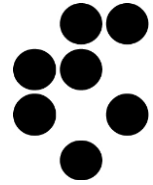

Dnevi stereoskopije / *Days of Stereoscopy*

V organizaciji Stereoskopskega društva Ljubljana in Instituta Jožef Stefan
In organisation of Stereoscopic Society of Ljubljana and J. Stefan Institute

Sobota in nedelja, **15. in 16. novembra 2014** / *Saturday and Sunday, 15. and 16. November 2014*

Institut Jožef Stefan, Jamova 39, Ljubljana

Predavalnica je v prvem nadstropju upravne stavbe na koncu parkirišča / *Main Lecture Hall*

Vljudno vabljeni na prireditev, vstop je prost / *Free entrance*

Sobota ob 17:00 / Saturday at 17:00 (5PM)

Avtor / Author	Naslov / Title	Dolžina (min) Length (min)
Peter Gedei	Škocjanske jame / <i>Škocjan caves</i>	15
Gert-Jan Wolkers	Kölnska katedrala / <i>Köln cathedral</i>	2,5
Mitja Vidmar	Svet pod gorami / <i>Under the mountains</i>	7
John Hart	Jewels of the mountain sky / <i>Dragulji gorskega neba</i>	9
Matija Vidmar	Močilnik	3,5
Takashi Sekitani	Fireworks 3D / <i>3D Ognjemet</i>	4,5
Vladimir Assejev in Matija Vidmar	Izza kongresa / <i>From behind the congress</i>	11
Tereza Jelínková	The Meat Story / <i>Zgodba o kosu mesa</i>	2

Pavza / Pause (10 minut/minutes)

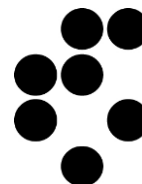
Sobota ob 18:20 / Saturday at 18:20 (6:20PM)

Avtor / Author	Naslov / Title	Dolžina (min) Length (min)
Damir Vrančič in Majda Rebernik	Postcards from South Tuscany / <i>Razglednice iz južne Toskane</i>	10,5
Seckin Tercan	Little organic things / <i>Majhne organske stvari</i>	3
Milan Korbar	Emona 2000	10
Robert van de Brink	Summer / <i>Poletje</i>	11
Matija Vidmar	Triglavska jezera v novembru / <i>Triglav lakes in November</i>	8,5
Gert-Jan Wolkers	Jesen na Nizozemskem / <i>Autumn in The Netherlands</i>	1
Helmut Hame	Carnival of Venice / <i>Beneški karneval</i>	10,5

Dnevi stereoskopije / *Days of Stereoscopy*

V organizaciji Stereoskopskega društva Ljubljana in Instituta Jožef Stefan
In organisation of Stereoscopic Society of Ljubljana and J. Stefan Institute

Nedelja ob 17:00 / Sunday at 17:00 (5PM)

Avtor / Author	Naslov / Title	Dolžina (min) Length (min)
Andrej Voje	Dotik pod morjem / <i>A touch under the sea</i>	10,5
Gert-Jan Wolkers	Jesen z iPhonom / <i>Autumn with iPhone</i>	2,5
Mitja Vidmar	Attersee	10,5
Gert-Jan Wolkers	Pot ob Hadrijanovem zidu / <i>Hadrian's Wall Path</i>	5,5
Peter Gedei	Louise	1
John Hart	Morpheos reloaded / <i>Ponovno naloženi Morfej</i>	16
Matija Vidmar	Vajnež	3
Max Pow	7 days in Slovenia / <i>7 dni v Sloveniji</i>	5

Pavza / Pause (10 minut/minutes)

Nedelja ob 18:20 / Sunday at 18:20 (6:20PM)

Avtor / Author	Naslov / Title	Dolžina (min) Length (min)
Damir Vrančič	Carnival of Venice / <i>Beneški karneval</i>	10
Gert-Jan Wolkers	Oslo	4,5
Milan Korbar in Matjaž Podjed	Eroika	9,5
John Hart	The Skyline and Scree / <i>Gorska železnica</i>	9
Matija Vidmar	Iz Krakovskega gozda / <i>From Krakovski gozd</i>	3
Stefan Layer	Bug me! / <i>Žužkaj me!</i>	15,5
Peter Gedei	Mare Cognitum	1,5

Stereoskopija, kaj je to?

Stereoskopija (stereofotografija ali 3D-fotografija), ki je tako stara kot fotografija sama, saj segajo njeni začetki v 40-ta leta 19. stoletja in ima v našem času le skromno vlogo na področju fotografije, je edina fotografska tehnika, ki ustreza naravnemu načinu gledanja z obema očesoma - zaznavanju prostora. Je najlepša oblika fotografije, saj lahko angažirani fotograf z njeno pomočjo zajame tako enostavno kot tudi zelo učinkovito metodo predstavitve: 3D - ali prostorsko sliko. Ljubiteljsko je stereofotografija omejena le na ožji krog poznavalcev, trdno pa je-zasidrana v tehniki in znanosti. Ni primerna niti za tiste, ki samo pritiskajo na sprožilec fotoaparata, niti za fotografe, ki bi radi posneli "moderne" umetnike. Grobozrnate, zmazane in neostre slike v stereofotografiji iz očesno-psiholoških vzrokov ne sme biti. Umetniške ambicije morajo v 3D-fotografiji drugače zaživeti in se udejaniti. Določena čvrsta pravila, ki presegajo čisto fotografijo, morajo biti v stereofotografiji tako ali drugače izpolnjena prej kot stereofotografija nastane. Še posebej zato, ker mora biti slika brez napak, ki ovirajo njeno gledanje.

Kaj razumemo pod pojmom stereoskopija?

Iz "stereofonije" poznamo "prostorsko poslušanje". "Stereoskopija" pa pomeni "prostorsko gledanje". Svet okoli nas opazujemo z dvema očesoma. Levo oko gleda malo z leve, desno oko pa malo z desne v smer gledanja. Zaradi tako nastale majhne spremembe v perspektivi, nastajajo razlike med slikama levega in desnega očesa, ki ju možgani združijo v zaznavanje globine prostora. Če pogledate n.pr. v drevesno krošnjo z enim očesom, težko razločite v množici listov, kateri list je spredaj in kateri zadaj, Čim pa odprete še drugo oko, se pojavi zaznavanje prostorske globine.

Snemanje stereoskopskih slik

Za stereofotografijo potrebujemo torej dve (delni) sliki, imenovani tudi polsliki, po eno za vsako oko. Najlažje naredimo te posnetke s fotografsko 3D-kamero (fotoaparatom z dvema objektivoma v razdalji oči). Za začetne poizkuse zadostujeta dve enaki kameri, nameščeni druga poleg druge (pokončno, da razdalja med objektivoma ne preseže razdalje med očmi, nikakor pa ne nad 100 mm). Kameri hkrati sprožimo ali pa uporabimo eno kamero na drsniku, ki omogoča premaknitev kamere horizontalno za cca 65 mm in fotografiramo delni sliki eno za drugo. Pri postopku s premikanjem kamere lahko posnamemo samo motive, v katerih se nič ne premika (tudi ne n.pr. oblake, razen če je premik zelo hiter, oblaki pa skoraj mirujoči).

Upoštevati moramo nekaj pomembnih osnovnih pravil

- Najbližja točka v motivu (najbližje ležeči objekt na sliki) ne sme biti bližje kot 2,5 - 3m, oziroma mora biti oddaljena za najmanj 30-50 kratno razdaljo med objektivoma.
- Podrobnosti, ki oblikujejo globino se morajo nahajati v razdalji do približno 5 - 15 m.
- Paziti je treba, da globinska ostrina zajame ves posnetek, zaradi česar moramo ustrezno zapreti zaslonko (izjeme seveda tudi tu potrjujejo pravilo),
- Med levo in desno polsliko ne sme biti napak v višini ali nagibov. Libela, ki jo natakne na fotoaparatom nam je pri tem lahko v veliko pomoč. Tovrstne napake lahko delno popravimo s programskim paketom StereoPhoto Maker.
- Če fotografiramo tako, da premikamo fotoaparatom, se umetni svetlobni vir ne sme premikati.

Kako opazujemo stereoskopske slike

Da lahko opazujemo stereoskopske posnetke, moramo posredovati levo polsliko levemu očesu, desno pa desnemu, To lahko storimo na več načinov:

- Za slike na papirju, če niso večje od 65 x 65 mm, postavimo oči vzporedno, tako da gleda vsako oko svojo polsliko. Če so slike večje potrebujemo za opazovanje posebne vizorje.
- Levi in desno sliko projiciramo skozi pravokotno postavljena polarizacijska filtra na metalizirano platno, ki ne depolarizira svetlobe in slike opazujemo s pomočjo očal z enako postavljenima filtroma.
- S pomočjo 3D televizorja ali monitorja

V Sloveniji goji ljubiteljsko stereoskopijo Stereoskopsko društvo Ljubljana s sedežem na Tržaški cesti 51A v Ljubljani. Vsakdo, ki bi se želel ukvarjati s stereoskopijo je dobrodošel v klubu. Stereoskopsko društvo Ljubljana ima sestanke vsak prvi petek v mesecu ob 18. uri na Jamovi cesti 39 na Institutu Jožef Stefan (telefon: 01/4773-732). Društvo je tudi včlanjeno v ISU (International Stereoscopic Union) - Mednarodno stereoskopsko zvezo, ki ima svoje kongrese vsaki dve leti in združuje vse nacionalne zveze in društva, ki jih ima veliko držav sveta (samo nemška DGS združuje 16 klubov in ima letne kongrese). V letošnjem letu (avgusta 2013) je Društvo gostilo Svetovni stereoskopski kongres v Ljubljani.